

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

68. An si quis tempore lubilæosequatur circa illud opinionem probabilem,
lucretur Indulgentias? Idem deducitur circa jurisdictionem in
administrationem Sacramentorum. Ex part. 10. t. 11. & ;isc. 1. ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

Sacramentorum. Ex part. 10. tract. 11. & 3° Misc. 1.
Refol. 34.

privilegiam Censuras non comprehendit: adeo si in indulto concedatur facultas absoluendi penitentes à cibis referatis, si alias sint excommunicatione referatae inmodicæ virtute talis indulti absolui nequeunt per se, & directè.

3. Nihilominus dicendum est quantum ad præfens punctionem, nomine casuum reseruatorum in Pontificum Decretis, aut sacra Congregationis latius comprehendit Censuras referatas; & ideo quoties in aliquo privilegio in favorem penitentis conceperit, constitutæ facultas absoluendi à referatis, penitentis qui tamen referatam aliquam Censuram, vigore talis privilegi potest ab illa absolvi directè, & per se, quia quamvis sub nomine casus referatus, non comprehenditur Censura, cum casus referatus sit peccatum. Censura vero sit pena, tamen secundum communem ysum loquendi facrorum Canonum, & Consiliorum nomine casus referati intelligitur censura, ut expresse habetur in Extravagant. Et si Dominicis, vbi dicit ideo casus à Pontifice referari, ne fideles ob vias facilitatem sumant ansam peccandi; at ista ratio equaliter militat in censuris, præcipue in excommunicatione, ac in culpis. Confirmari istud potest, quia vbi est eadem ratio, debet esse eadem iuris dispositio, præcipue hoc est verissimum, quia qui habet casus referatos, & simul est excommunicatus non potest ab illis absoluiri, nisi prius absoluatur ab excommunicatione, & ideo dicendum est mentem Pontificis concedentis facultatem absoluendi à referatis virtute talis indulti esse ut possit Confessor absoluere à censura, quia excommunicatione præcipue cum sit tam gravis censura, impedit absolutionem a peccatis; & ideo præsumendum est in eo casu intentionem Pontificis prærogativam promulgantis, esse, ut extendatur ad censuras illis cibis annexas. Et hæc omnia docet Texeda vbi sopra.

RESOL. LXVII.

An in Iubilao sufficiat opinio probabilis ad lucrandam Indulgentiam? Ex part. 3. tr. 12. Ref. 32.

4. Hic casus est valde notandum, nam circa opera & materia Iubilæi adsumt hinc inde multæ DD. opiniones, ideo queritur, an si aliquis tempore Iubilæi sequatur aliquam opinionem probabilem, circa illud lucrat Indulgentiam; & negatiuam sententiam docet Bartholomæus à S. Fausto in tr. de Iubilao, lib. 4. 64. vbi sic afferit. In materia Indulgentiarum, non habet opinio probabilis ad lucrandam Indulgentiam, si oppositum sit verum, quia non præstat opus præscriptum ad acquirendum Indulgentiam. Ita ille. Vnde si aliquis, v. g. in prima hebdomada ieiunavit, Ecclesiæ adiutor, elemosynas dedit, & in secunda confessus est, & Eucharistiam sumpsit, sufficit secundum aliquos ad lucrandum Iubilæum; sed haec opinio licet sit probabilis, tamen à parte rei si esset falsa, remaneret in quadam talis absolutus à referatis; quia, ut alibi dicunt, opinio probabilis conferit iurisdictionem, non tamen lucratur Indulgentiam Iubilæi; & sic etiam dicendum erit in similibus casibus, quod, vt dixi, sit valde notandum. Vide etiam Bossium de Iubilao, f. 4. cap. 3. n. 5.

RESOL. LXVIII.

An si quis tempore Iubilæi sequatur circa illud opinionem probabilem, lucretur Indulgentias? Idem deducitur circa iurisdictionem in administratione Tom. I. V.

§. 1. **V**aestio est satis practicabilis, & ego ad il- Sup. hoc in
lam olim cum Fausto, Bonacina, & aliis ne- Ref. præte-
gatiuē respondi, quibus nunc addo ex Prædicatorum
Familia Magistrum Leonardum in *Theatro Sacra-
fimi Rosarij* cap. 9. folio 61. vbi sic ait; aliqui docent,
quod quando conceditur Indulgentia hoc vel illud in
aliqua Ecclesia facienti, si confessus fuerit, & com- Sup. hoc sup
municauerit; is, qui fuit confessus, & communicauit in Ref. 5. &
quatuor diebus ante, & non habet mortaleculam cul- §. 4. §. Nota
pam, possit lucrari illam Indulgentiam. Quod appro- cuiam hic
bat Laurentius Portel, verb. *Indulgentianum*, 5. Verum per totum, &
securius est, confessionem de novo premittere, quo- Ref. 13. cur-
tis escumque ea in Bulla facienda præscribitur: fortassis sum in fine;

enim tunc ipsa confessio est pars operis ad Indulgen-
tiam requirit. Ea propter quamplurimi Doctores cer-
tent confessionem necessariâ esse præmittendam, & in
vniuersum omnes hoc consulunt. In hac enim materia
non oportet inniti opinionibus probabilibus, sed secu-
rioriibus; cum ipsa opinionum probabilitas hic nihil
conferat. Ita ille.

2. Sed his non obstantibus, me citato, affirmatiuē
sententia adhaeret Leandrus de Sacram. tom. 1. tract. 5.
disp. 14. q. 164. qui testatur ita sentire multos Doctos
modernos, & inter illos ex sua Religione Patrem
Franciscum de sancto Iuliano. Probatur primò, quia
cum circa materiam, & opera Iubilæi, adsumt hinc in-
de varia, & permulta Doctorum (quas sequuntur lu-
crantes) opiniones; vix essent, qui Indulgentiam ob-
tinenter. Secundò, quia si opinio probabilis est suffi-
cientis ad hoc, ut censeatur tribuere Papa Iurisdictionem
Sacerdoti, ut à referatis absoluat Penitentem;
cur eadem opinio probabilis non erit etiam sufficiens,
ad hoc, ut creditur, Pontificem de facto Indulgentiam
Iubilæi concedere illi, qui secundum dictam opinio-
nem opera Iubilæi exequitur? Hoc enim de Benignitate
Sedis Apostolicæ certo credendum videtur.

3. Hanc etiam sententiam nouissime etiam, me citato, tenet doctus P. Martinus de San Ioseph, en los auños de Confessores, tom. 1. lib. 2. de Indulgentia, tr. 12.
num. 12. vbi sic ait: [Es de auertir, que quando ay opini-
ones encontradas, sobre si se gana, ó no el Iubileo
con tales, ó tales diligencias, ó en tal tiempo. Le ganan
todos los, que figuen opinion probable; porque
se deve presumir assi de la piadosa intencion del Ponti-
fice, que la estiende a opiniones probables. Esto de-
uen lleuar los que tienen, que en materia de Sacra-
mentos, quando se trata de jurisdiccion, se puede seguir opi-
nion probable, por que es visto darla su Sentidad. Vt tom. 8. tr. 1.
Ref. 2. § 2. ad Suarez, in 3. part. tom. 4. disp. 32. sect. 5. Sanchez, de
Marim, lib. 3. disp. 20. n. 4. & disp. 22. quæst. 2. num. 2. Et tamen, &
Henriquez lib. 5. de Penitent. c. 14. num. 3. & 4. Lessius in Ref. 4. &
lib. 2. de Instit. cap. 29. dub. 8. n. 68. Si es visto dar su au-
toridad en lo vno, lo mismo se deve dezir en la mate-
ria de ganar Indulgencias] *Quia argumentum de simili-
bus ad similia valet, & est forissimum. Glossa in leg. 3. tr. 1. Ref. 92.
ff. de Offic. eius cui mandata est, & Glossa penult. in leg. 1. §. Sed si, &
Cod. de Interdictis, & §. Si uxorem, & ibi Glossa Instit. 3. tr. 1. Ref. 4.
ff. de nupt. Y la razón es, que: De similibus simile est iudi-
cium, §. recte, Instit. mandati, leg. Non possunt, leg. & se-
quenti, ff. de legibus. Farinacius Fragment. Crimin. part. 1. §. 2. inter
litt. E. n. 188. De que resulta, que no solamente que-
dará vno absuelto en el Iubileo de los Casos refera-
dos, sino que ganará las Indulgencias. Ita ille. Et tan-
dem hoc anno 1650, hanc sententiam etiam docuit ex his inf. in
nostra Religione, doctus & amicissimus Pater D. Paul-
lus Maria Quarti in tract. de Iubilao Anni Sancti, c. 2.
punct. 1. post Dubium 6. Vnde ego nunc hanc senten-
tiam satis probabilem existimo.*